

ការធ្វើពង្រាងច្បាប់

ក) សេចក្តីផ្តើម

ការធ្វើពង្រាងច្បាប់ គឺភារកិច្ចដ៏សំខាន់មួយ ។ ការធ្វើពង្រាងច្បាប់អាចប្រៀបបានទៅនឹងការងាររបស់ វិស្វករដែលធ្វើម៉ាស៊ីនដ៏ធំមួយ ។ ការងារនេះត្រូវការការគូររូប និងការរៀបចំសេចក្តីលំអិតផ្នែកបច្ចេកទេស ជាច្រើន រហូតដល់ម៉ាស៊ីននេះអាចដំណើរការបានស្រួល និងល្អប្រសើរ ។ ប្រសិនបើគ្រប់ផ្នែករបស់ម៉ាស៊ីននេះមិន ត្រូវគ្នា ឬប្រសិនបើមុខងាររបស់ម៉ាស៊ីននេះមិនត្រូវបានគេកំណត់ច្បាស់លាស់ ឬប្រសិនបើប្លង់ស្ថាបនាម៉ាស៊ីននេះ មិនគោរពតាមគោលការណ៍មូលដ្ឋាននៃធម្មជាតិ និងរូបវិទ្យាទេនោះ ម៉ាស៊ីននេះនឹងទទួលរងនូវភាពតានតឹងផ្នែក ខាងក្នុង និងខាងក្រៅ ហើយនឹងខូចជាមិនខាន ។

ដូច្នោះ មានតែអ្នកជំនាញច្បាប់ដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល និងមានបទពិសោធន៍ប៉ុណ្ណោះ ទើបមាន សមត្ថភាពតាក់តែងច្បាប់ថ្មីមួយដែលដំណើរការល្អបាន ។ ដើម្បីបង្រួមកុំឱ្យស្ថាប័ននីតិកម្មកម្ពុជាពឹងផ្អែកលើ អ្នកជំនាញបរទេសច្រើនពេកនៅក្នុងវិស័យនេះ និងដើម្បីផ្តល់អំណាចដល់គណៈវិនិច្ឆ័យកម្ពុជាក្នុងការធ្វើពង្រាង ច្បាប់ទាំងឡាយនៃប្រទេសរបស់ពួកគេនោះ វគ្គបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីការធ្វើពង្រាងច្បាប់មួយចំនួន ត្រូវបានរៀបចំ ឡើងហើយ សៀវភៅមួយចំនួនស្តីពីការធ្វើពង្រាងច្បាប់នៅប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយនៅក្នុងឆ្នាំកន្លង ទៅនេះ^{២០} ។

អត្ថបទខាងក្រោមនិយាយអំពីការសិក្សាលើសៀវភៅទាំងនេះ និង អំពីការចូលរួមនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះ- បណ្តាលស្តីពីការធ្វើពង្រាងច្បាប់ឯកទេសទាំងនោះ ដើម្បីទទួលបាននូវចំណេះដឹងជំនាញអំពីវិធីធ្វើពង្រាងច្បាប់ ។

សៀវភៅនេះ ចង់ផ្តល់នូវទស្សនៈរួមមួយទៅលើឧបសគ្គធំៗនៅក្នុងការធ្វើពង្រាងច្បាប់ ដើម្បីផ្តល់ ចក្ខុវិស័យមួយចំនួននៅក្នុងកំហុសដ៏សាមញ្ញបំផុតដែលគេតែងតែបង្កើតឡើងនាពេលបច្ចុប្បន្ន នៅពេលធ្វើពង្រាង ច្បាប់នានា ។ ដូច្នោះ អត្ថបទនេះ មានបំណងឱ្យសមាជិកសង្គមស៊ីវិលនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយ៉ាងហោចណាស់ បានបញ្ចេញមតិ ទៅលើពង្រាងច្បាប់ថ្មីៗ ក្នុងលក្ខណៈសម្របសម្រួល ជ្រាលជ្រៅ និងវិះគន់មួយ និងដើម្បីរក សំណើមួយចំនួនសំរាប់ការកែលម្អ ។ ចំណុចនេះរាប់បញ្ចូលទាំងការយល់ដឹងជាមូលដ្ឋានលើបញ្ហា និងឧបសគ្គ នានាពាក់ព័ន្ធនឹងផ្នែក ផ្សេងៗរបស់ច្បាប់ និងមុខងាររបស់ផ្នែកច្បាប់ទាំងនេះ ។

ខ) ខ្លឹមសារជាមូលដ្ឋាននៃច្បាប់

ដូចបានរៀបរាប់នៅក្នុងជំពូកនិយាយអំពីនីតិវិធីរដ្ឋធម្មកហើយ មុខងារចម្បងរបស់ច្បាប់ គឺដើម្បីដោះស្រាយ បញ្ហាដែលកើតចេញពីសិទ្ធិមនុស្សនៃសមាជិកផ្សេងៗដែលមានទំនាស់នៅក្នុងសង្គមមួយ ។ ដើម្បីផ្តល់នូវដំណោះ ស្រាយទំនាស់មួយដែលអាចអនុវត្តបាន ច្បាប់ត្រូវតែផ្តល់នូវចម្លើយចំពោះសំណួរជាមូលដ្ឋានទាំងបួននេះ ៖

^{២០} សូមមើល មូលនិធិ ខុនរ៉ាត់ អាដេណូអ៊ែរ (Konrad Adenauer Foundation): "សៀវភៅស្តីពីការធ្វើពង្រាងច្បាប់ និងនីតិកម្ម" និង ប៉ាទ្រីសៀ បារ (Patricia Baars) "សេចក្តីណែនាំជាក់ស្តែងស្តីពីការតាក់តែងច្បាប់" (២០០១) (ភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរ) ។